

LAULUOSAKONNA ÕPPEKAVA

Eesmärgid

Igakülgne lapse arendamine

Isamaaline kasvatus läbi muusika

Anda lastele esmaseid muusika kirjaoskusi (nooditundmine, mitmehälne laul, jne)

Anda võimalus igale stuudiosse astujale olenemata tema tasemest.

Tunnustada andekaid ja julgustada vähemandekaid.

Arvestada võimalikult palju õpilase individuaalsete omadustega. Varajasest eest alates arendada muusikaalsust ja rütmitunnet. Väärtustada koorimuusikat ja koorilaulu.

Leida andekaid noori ning arendada ja kasvatada neist tulevasi ansambli- ja koorilauljaid, anda kogemus solistina.

Läbi muusika ja laulu anda lastele ja noortele eneseväljendusvõimalus arendada eneseusaldust ja julgust olla ise.

Õppeaasta jaguneb kaheks poolaastaks (neljaks õppeveerandiks) ning koosneb 35-st õppenädalast, mis korrapärase õppetöö kõrval sisaldavad ka avalikke esinemisi. Õppetöö toimub tunniplaani alusel 45- ja 25-minutiliste individuaal- ja rühmatundidena. Õppevaheajad koolis on üldhariduskooli õppeaasta koolivaheajadega samal ajal vastavalt haridus- ja teadusministri määrusele. Õppekava nominaalaeg on 5 aastat.

Ained ja nädalatundide arv:

Aine / aasta	Noorem aste			Vanem aste		
	2-3a	4-5a	6-7a	8-10a	11-13a	14-16a
Rühmatund	2	2	2	2	2	2
Koorilaul				1	1	1
Soololaul*				0,5	0,5	0,5

* lisaaine väljaspool õppekava

Kohustuslik avalik esinemine toimub vähemalt 2 x õppeaastas.

Õppurit ei hinnata numbriliselt, vaid antakse kokkuvõttev suuline hinnang.

Vanema astme lõpetamisel antakse õpilasele tunnistus, kuhu on märgitud õppimise aeg, läbitud ained ja nende maht.

NOOREMA ASTME LAULURÜHMADE AINEKAVA

Maht: 70 tundi õppeaastas

Eesmärgid:

- rikastada õppijate tundeelu muusikaelamuste kaudu ning arendada muusikalist maitset
- õpetada kuulama muusikat, laulma ja arendada rütmitaju
- kujundada positiivne suhtumine muusikalisse tegevusse

- julgustada õppijaid end muusika toel ja musitseerides vabalt ja loovalt väljendama
- muusikas kuuldu seostamine elu ja looduse ja muude kunstilise tegevuse vormidega
- hääleaparaadi, diktsiooni ja hingamise ettevalmistamine
- emotsionaalse väljendusoskuse arendamine eriilmeliste lauludega
- õppeprotsessis on laulmine tihedalt seotud muusika kuulamisega, rütmipillidega, rütmilise tegevuse ja liikumisega

2-3 AASTASTE RÜHM (tund toimub koos täiskasvanuga)

Põhieesmärk: huvi tekitamine laulmise vastu, muusikalised tegevused koos täiskasvanuga, loovuse arendamine, laste iseseisvusele julgustamine

Laulmine:

- hääle tekitamine
- huvi tekitamine laulmise vastu
- erinevate loomahäälte jäljendamine
- kooslaulmisele ergutamine
- sõnavara rikastumine laulude abil

Muusika kuulamine:

- kuulumismeele arendamine
- mõisted vaikne-valju
- erinevad tämbrid ja dünaamika
- muusikalise mälu arendamine

Rütmipillid, rütmiline tegevus:

- meetrumi edasiandmine
- rütmipillidega tutvumine
- kehapilli kasutamine
- erinevate mänguasjade kasutamine rütmipillidena
- sõnarütmi kasutamine

Rütmiline liikumine:

- muusika algusele ja lõpule reageerimine
- liikumine ringis ja läbisegi
- liigutuste põlvepats, kükk, käteplaksud, lehvitamine jne. kasutamine rütmilises liikumises
- ringjoone moodustamine ainult lastega
- liikumisloomingu arendamine

4-5 AASTASTE RÜHM

Põhieesmärgid: emotsionaalse väljendusoskuse arendamine eriilmeliste lauludega, julguse ja initsiatiivi toetamine omaloominguliste võimete katsetamisel, esinemisjulguse arendamine, spontaanse laululise ja tantsulise eneseväljenduse toetamine.

Laulmine:

- mängud häälega- erinevad kõrgused, dünaamika, emotsioonid
- meloodia suuna jälgimine
- järelelaulmine, muusikaliste fraaside lõpuni laulmine
- ilmeka, lõbusa, ühtlases tempos laulmise kujundamine
- sisemise kuulmise arendamine
- õige hingamine
- selge diktsioon ja dünaamika
- rütmiline täpsus laulmisel
- ansamblitunnetuse arendamine

Muusika kuulamine:

- helide märkamine, kuulamine ja nende matkimine
- dünaamika : vaikne-valju, valjenedes-vaibudes
- muusikalise mälu arendamine
- laulude äratundmine ainult viisi järgi
- erinevad tämbrid

Muusika kuulamine:

- helide märkamine, kuulamine ja nende matkimine
- dünaamika : vaikne-valju, valjenedes-vaibudes
- muusikalise mälu arendamine
- laulude äratundmine ainult viisi järgi
- erinevad tämbrid

Rütmipillid, rütmiline tegevus:

- kehapilli kasutamine
- rütmipillidega tutvumine ja kasutamine kaasmänguna
- meetrumi ja sõnarütmi süvendamine
- rütmikombinatsioonide mitmekesistamine
- erinevate tempode ja rütmide tunnetamine ja väljendamine
- rütmilise täpsuse taotlemine kaasmängudes
- loovust arendavad mängud pillidel

Rütmiline liikumine:

- liikumine üksi, paaris, läbisegi, ringis
- liikumine kõnni- ja jooksurütmis
- iseseisvalt vastavalt muusika iseloomule liikumise muutmine
- liigutuste täpsem kooskõlastamine muusikaga
- meetrumi ja rütmi edasiandmine erineval moel
- stopp-mängud
- rütmiliselt täpne kõnd

6-7 AASTASTE RÜHM

Põhieesmärgid: muusikaliste võimete arendamine (helilaaditaju, muusikaline mälu, muusikaline kuuldekujutus), loomingulise initsiatiivi edasiarendamine, emotsionaalse väljendusoskuse arendamine eriilmeliste lauludega, ansamblitunnetuse süvendamine, omaloomingule julgustamine, laulmine ilmekalt vaba, loomuliku häälega.

Laulmine:

- õige hingamise jälgimine
- meloodilised kajamängud
- selge diktsioonile tähelepanu pööramine
- ansamblitunnetuse süvendamine
- heli tekitamine võimalikult erineval moel
- õpetama teadlikult oma häält kuulama ja juhtima
- jälgima puhast intoneerimist
- muusikapala osade eristamine tempo või meloodia muutuste järgi
- erinevate rütmide ja dünaamika eristamine muusikas
- erineva kõrguse ja vältuse kuulamine. Nende matkimine
- tämbriku kuulmise arendamine hääle ja muusikainstrumentide abil
- klassikalise muusika kasutamine loomingulises tegevuses

Rütmipillid, rütmiline tegevus:

- rütmilised kajamängud
- kaasmäng rütmipillidel või kehapillil
- meloodiapillide kasutamine
- omaloomingu ergutamine kaasmängude väljamõtlemisel
- erineva dünaamikaga mängutehnika saavutamine rütmikajas

Rütmiline liikumine:

- liigutuste täpsem kooskõlastamine muusikaga
- iseseisvalt vastavalt muusika iseloomule liikumise muutmine
- liikudes tempo kiirenemise ja aeglustumise jälgimine
- erinevad tantsusammud erinevates kombinatsioonides
- rütmiliselt täpne kõnd ja jooks
- laste iseseisev tantsulooming
- koordineerimisharjutuste sooritamine erinevates liikumistes

VANEMA ASTME LAULURÜHMAD AINEKAVA

Maht: 70 tundi õppeaastas

Eesmärgid:

- rikastada õppijate tundeelu muusikaelamuste kaudu ning arendada muusikalist maitset
- õpetada kuulama muusikat, laulma ja arendada rütmitaju
- kujundada positiivne suhtumine muusikalisse tegevusse

- julgustada õppijaid end muusika toel ja musitseerides vabalt ja loovalt väljendama
- muusikas kuuldu seostamine elu ja looduse ja muude kunstilise tegevuse vormidega
- hääleaparaadi, diktsiooni ja hingamise ettevalmistamine
- emotsionaalse väljendusoskuse arendamine eriilmeliste lauludega
- õppeprotsessis on laulmine tihedalt seotud muusika kuulamisega, rütmilise tegevuse ja muusikalise kirjaoskusega

8-10 AASTASTE RÜHM

Põhieesmärgid: kõlaühtluse ja pehme tooni saavutamine, loominguilise initsiatiivi arendamine, muusikaliste võimete arendamine (helilaadi tajus, muusikaline mälu, muusikalise kuuldekujutlus), emotsionaalse väljendusoskuse arendamine eriilmeliste lauludega.

Laulmine:

- muusikalisele fraasile toetuv vaba ja loomulik hingamine
- õige kehahoid
- diktsiooni selgus ja ilmekus
- intonatsiooniline puhtus
- 2-häälne laul
- hääle kõlavuse ja väljenduslikkuse arendamine fraseerimisel
- harmooniataju arendamine

Muusika kuulamine:

- laulude ja instrumentaalsete karakterpalade kuulamine
- kuulatud muusikapala analüüs
- dünaamika eristamine kuulatavates muusikapalades
- tämbriku kuulmise arendamine hääle ja muusikainstrumentide abil
- loominguilise initsiatiivi arendamine

Rütmipillid, rütmiline tegevus:

- erinevad rütmimängud
- rütmi- ja meloodiapillide kasutamine
- võimaluse andmine ise pilli välja mõelda
- erineva dünaamikaga mängutehnika saavutamine rütmikajas
- meloodiapillide ja segaorkestri mängimine
- koordineerimisharjutused

Rütmiline liikumine:

- täpsuse, rütmikuse ja kujundlikkuse taotlemine liikumises
- liikumine vastavalt muusika iseloomule
- koordineerimisharjutuste sooritamise erinevates liikumistes

Eesmärgid:

- rikastada õppijate tundeelu muusikaelamuste kaudu ning arendada muusikalist maitset
- õpetada kuulama muusikat, laulma ja arendada rütmitaju
- kujundada positiivne suhtumine muusikalisse tegevusse
- julgustada õppijaid end muusika toel ja musitseerides vabalt ja loovalt väljendama
- muusikas kuuldu seostamine elu ja looduse ja muude kunstilise tegevuse vormidega
- hääleaparaadi, diktsiooni ja hingamise ettevalmistamine
- emotsionaalse väljendusoskuse arendamine eriilmeliste lauludega
- õppeprotsessis on laulmine tihedalt seotud muusika kuulamisega, rütmilise tegevuse ja muusikalise kirjaoskusega

11-13 AASTASTE RÜHM

Põhieesmärgid: nooditundmine, muusikalise mälu arendamine, harmooniataju ja vokaalsete võimekuse arendamine, erinevate muusikastiilide tajumine ja võimetekohane valdamine, dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu

Laulmine:

- töö artikulatsiooniaparaadiga, diktsiooni arendamine
- laululise hingamistehnika omandamine
- harmooniataju ja vokaalse võimekuse arendamine
- dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu
- a capella laul
- 2-3 häälnelise laul
- astmetaju arendamine
- helilaadilise mõtlemise arendamine

Rütmiline tegevus:

- koordineerimisharjutused kehapillidel
- omaloomingu arendamine
- meloodia ja rütmipillide kaasamine laulude saatmiseks

Muusikaline kirjaoskus:

- taktijoon, lõpumärgid, kordamismärgid
- 2-3 ja 4-osaline taktimõõt
- rütmid
- noodivältsed ja pausid
- astmed JO-JO'
- JO-võti

14-VANEMAD

Põhieesmärgid: nooditundmine, muusikalise mälu arendamine, harmooniataju ja vokaalsete võimekuse arendamine, erinevate muusikastiilide tajumine ja võimetekohane valdamine, dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu, soololaulu arendamine

Laulmine:

- laululise hingamistehnika omandamine
- harmooniataju ja vokaalse võimekuse arendamine
- töö artikulatsiooniparaadiga, diktsiooni arendamine
- dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu
- erinevate muusikastiilide tajumine ja võimetekohane valdamine

Rütmiline tegevus:

- koordineeritud harjutused kehapillidel
- omaloomingu arendamine
- meloodia ja rütmipillide kaasamine laulude saatmiseks

Muusikaline kirjaoskus:

- punkteeritud rütmid
- astmed JO-JO'
- JO-võti, viulivõti
- nootide tähtimed
- muusikalised terminid

KOORILAULU AINEKAVA

Maht: 35 tundi õppeaastas

Eesmärgid:

- nooditundmise, muusikalise mälu arendamine
- laululise hingamistehnika omandamine
- harmooniataju ja vokaalse võimekuse arendamine
- töö artikulatsiooniparaadiga, diktsiooni arendamine
- dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu
- erinevate muusikastiilide tajumine ja võimetekohane valdamine
- ühistegevuse ja kooskogemise võimaldamine
- tundeelu rikastamine muusikaelamuste kaudu
- osa saada eesti laulu- ja tantsupeo traditsioonist

Õppetegevus:

Koorilaulu töövormideks on iganädalane koorilaulu tund. Vastavalt vajadusele ka laululaagrid ja lisaproovid.

Repertuaari valikul arvestatakse eakohasust, õpilase huve ja esinemisvajadusi. Õppeprotsess on tihedalt seotud rütmika elementidega.

Koorilaulu aruandevormideks on esinemised, kategooriasse laulmine, osavõtmine laulupidudest, festivalid-konkursid.

Õppesisu:

- hääleseade kooris, grupis ja individuaalselt
- laulmis- ja hingamistehnika omandamine
- ühehäälsete laulude laulmine koos rütmiliste elementidega
- kaanonite, a'capella saatena 2-4 häälsete koorilaulude laulmine
- tähtpäevadeks ja temaatilisteks sündmusteks olulise ja vajaliku repertuaari läbimine (jõulud, kevadpidu, Eesti Vabariigi aastapäev jne.)
- laulupeo repertuaari omandamine, laulupeo protsessis osalemine
- osalemine erinevates kooriprojektides
- lavalise käitumise põhimõtete omandamine ja nende kasutamine praktikas

Õpitulemused:

Koorilaulus osalev õpilane suudab:

- kasutada laululist hingamist vastavalt laulu fraseerimise vajadusele
- kasutada häält turvaliselt ja kahjustamata
- artikuleerida laulusõnu selgelt ja kuuldavalt
- esitada õpitud laulude partiid iseseisvalt peast
- osaleda ansambliilises töös
- valdab laulude asituseks vajalikku dünaamikaskaalat
- tunneb häälehoiu põhimõtteid ning esmaseid ravivõtteid

SOOLOLAULU AINEKAVA

Maht: 17.5 tundi õppeaastas

Eesmärgid:

- anda vajaminevaid fraseerimis-, improviseerimis- ja häälekasutusoskused
- arendada individuaalset meisterlikkust nii solisti kui ansamblilauljana
- õpetada muusikalist eneseväljendust
- laululise hingamistehnika omandamine
- dünaamikaelementide valdamine vokaaltehnika kaudu
- erinevate muusikastiilide tajumine ja võimetekohane valdamine

Õppesisu:

- õpitava materjali omandamine läbi laulmise
- anda teadmisi häälehoiu põhimõtetest ja esmastest ravivõtetest
- töö artikulatsiooniparaadiga, diktsiooni arendamine
- hääle ja hingamisharjutuste omandamine
- fraseerimis- ja väljendusoskuste omandamine läbi jäljendamise
- kuulmise järgi lauluoskuse arendamine
- improvisatsioonioskuste arendamine läbi praktiliste tehniliste harjutuste
- praktiline solisti- ja ansamblitöö oskuste arendamine

Õppetöö meetodid:

- praktiline lauluõpetus individuaaltunnis
- repertuaari valikul arvestatakse eakohasust, õpilase huve ja esinemisvajadusi
- osalemine konkurssidel
- otsida võimalusi õppetöö mitmekesistamiseks (fonogrammid; õpilase laulu helisalvestamine, andmaks neile võimalust end kuulata ja analüüsida; väljaspool kooli esinemisvõimaluste loomine)
- õppematerjalid on nii noodimaterjalid kui ka audio- videomaterjalid või elava esituse näited ilma toetava noodimaterjalita, arendades nii muusikalist kuulmist ja mälu
- lisaks akustilisele laulmisele kasutada ka mikrofoni

Õpitulemused:

- kasutab laululist hingamist vastavalt laulu fraseerimise vajadusele
- oskab kasutada häält turvaliselt ja kahjustamata
- artikuleerib laulusõnu selgelt ja kuuldavalt
- julgeb improviseerida oma häälega
- osaleb ansamblilises töös
- valdab laulude esituseks vajalikku dünaamikaskaalat
- tunneb häälehoiu põhimõtteid ja esmaseid ravivõtteid